

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Aluetilaisuudet

Toukokuu 2025

Lausuntopalaute

Saadut lausunnot

- Lausuntokierros järjestettiin 20.12.2024-5.3.2025
- **250 lausuntoa**
 - 7 ministeriötä, 22 virastoa ja valtion toimielintä
 - 19 maakuntien liitoista (ml. Länsi-Suomen maakuntien yhteinen lausunto)
 - 85 kunnista ja kuntayhtymistä
 - 54 elinkeinoelämän järjestöiltä
 - 9 valtionyhtiöistä ja 9 muista yrityksistä
 - 19 järjestöiltä ja liitoilta
 - 5 satamilta
 - 10 kansalaisilta ja 9 muilta toimijoilta
 - Ahvenanmaan maakunnan ja Euroopan komission lausunnot
- Lausuntoyhteenveto laadittu maaliskuun aikana
- Muutostarpeista keskustellaan parlamentaarisessa työryhmässä – muutoksia tehdään konkreettisesti kevään aikana

Yleinen palaute

- Lausuntojen perusvire on **positiivinen**, mutta myös runsaasti **kehittämisehdotuksia**
- Valtaosassa lausuntoja käsiteltiin mm. liikennejärjestelmän rahoitusta, liikenneverkon kehittämistä ja sen prioriteetteja, kansainvälistä saavutettavuutta ja alueellisia tarpeita
- Suunnitelmaa pidettiin **oikeasuuntaisena** suhteessa toimintaympäristöön
- **Kokonaisrahoitustasoa** pidettiin liikennejärjestelmän kehittämistarpeisiin nähden pienenä
- Suunnitelmaluonnoksen **yleistasoisuutta** kommentoitiin – kritiikki ulottui myös ympäristöselostukseen

Merkittävimmät muutostarpeet

- **Visio** – tarve huomioida elinkeinoelämän tarpeet selkeämmin
- **Strategisten linjausten** selkeyttäminen ja konkretisoiminen
- **Alueellisten painotusten** mahdollinen poistaminen suunnitelmasta tarpeettomina ilman laajasti tunnistettua lisäarvoa
- **Rahoitusohjelman** selkeyttäminen
 - **Sotilaallisen liikkuvuuden paketti** – sotilaallisen liikkuvuuden tarpeiden turvaaminen sekä muiden kehittämisen momentin käyttötarpeiden turvaaminen ns. siviili liikenteen osalta
- **Kuntien rahoitusvastuuta** koskevien toimenpiteiden tarkentaminen
- **Julkisen henkilöliikenteen** avustuksia koskevien kirjausten tarkennukset
- **Päästövähennystavoitteiden huomioiminen** - tarkennettu kuvaus suunnitelmaan päästövähennystavoitteisiin pääsemisestä
- **Kansainvälistä saavuttavuutta** koskevien toimenpiteiden tarkentaminen
- **Lentoliikennettä koskevat tarkennukset** sekä lausuntojen että puoliväliriihen tulosten perusteella

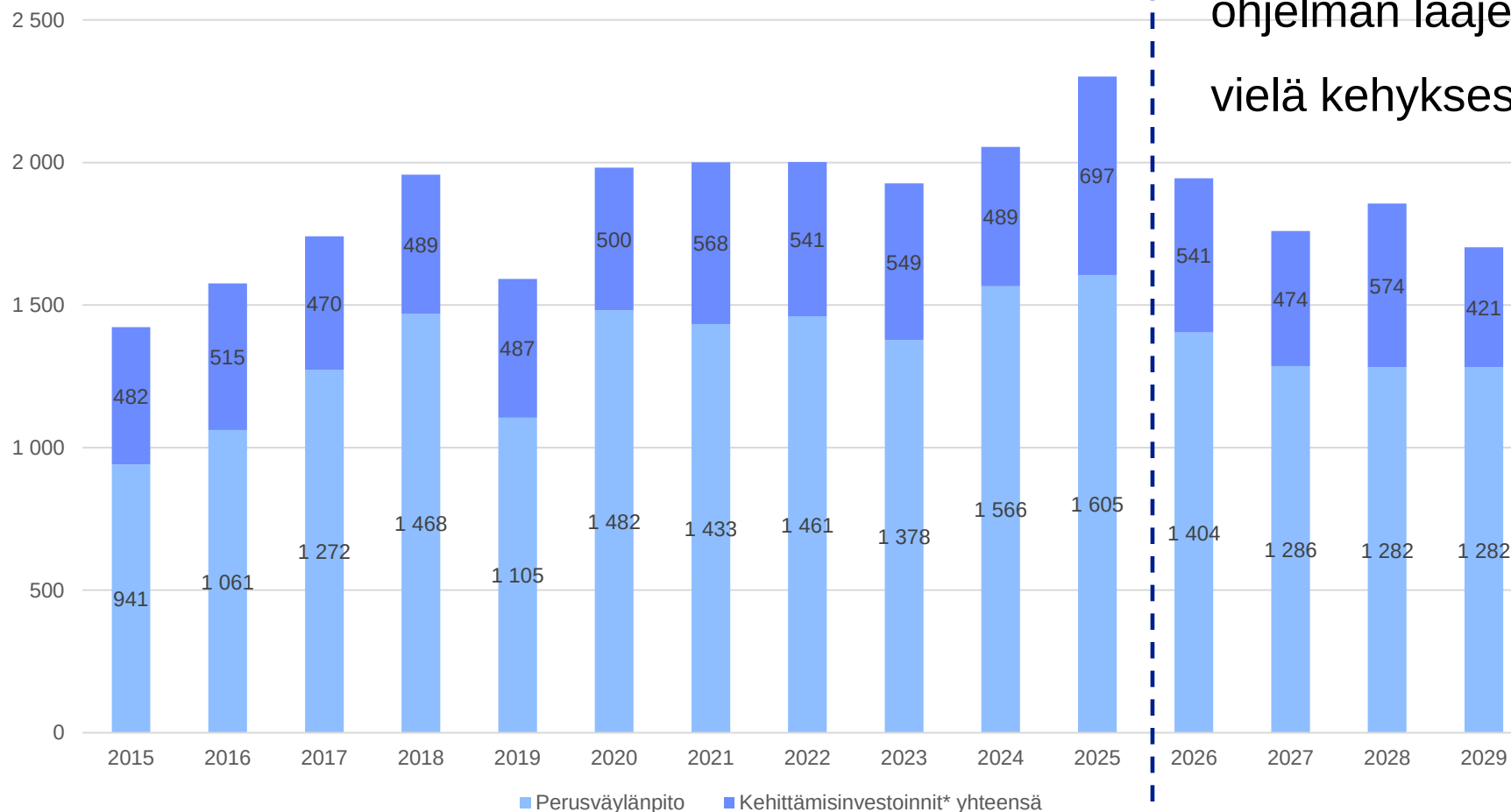

Puoliväliriihen vaikutukset Liikenne 12-suunnitelmaan

Vaikutukset pääosin rahoitusohjelmaan

- Liikenne 12-suunnitelmaluonnoksen rahoitusohjelman määrärahat vuodelta 2029 jäivät toteutumatta, lisäksi 90 milj. euron leikkaus liikenneverkon kehittämiseen vuosilta 2027 ja 2028 -> rahoitusohjelma päivitetään vastaamaan julkisen talouden suunnitelmaa 2026-2029
- Investointiohjelman laajennus 300 milj. eurolla
 - Raideleveyden jatkosuunnitteluun 20 milj. euroa
 - Ri-Tre radan kohtaushaarat ja peruskorjauksen aloittaminen 100 milj. euroa
- Korjausvelan purkuun vuodelle 2026 120 milj. euroa
- Digiradan toteutusvaiheen jatkamiseen varataan yhteensä 70 milj. euroa vuosille 2026-2029
- Henkilöjunaliikenteen käynnistäminen Tampere-Rauma yhteysvälillä
- Hallitus turvaa maakuntalentojen jatkumisen alkuvuoteen 2028 saakka
 - Rahoitus auki toistaiseksi
- Linjataan koko Suomen tietoverkkoyhteyksistä ja niiden kehittämisestä TUUTTI-hankkeessa 2025–2026

Valtion väyläverkon rahoitus

+ 300 milj. euron investointi-
ohjelman laajennus ei näy
vielä kehyksessä

Alueelliset painotukset

Suunnitelman toimeenpanoa ohjaavat aluekohtaiset painotukset

Liikenne 12 -toimeenpanon alueelliset painotukset	TOIMIVUUS	TURVALLISUUS	KESTÄVYYS
POHJOIS-SUOMI	Rajat ylittävän ja kansainvälisen liikenteen tarpeet sekä luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja matkailu luonto ja paikallinen elinkeinotoiminta huomioiden.	Sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet.	Liikkumisen edellytysten varmistaminen olemassa olevaa liikenneverkkoa hyödyntäen (ml. yksityistiet).
ITÄ-SUOMI	Erityisesti teollisuuden ja matkailun tarpeet myös kansainvälisen saavutettavuuden näkökulmasta.	Teollisuuden kuljetusten häiriöttömyys ja turvallisuus.	
LÄNSI-SUOMI	Kansainvälisen liikenteen solmupisteiden saavutettavuus sekä poikittaisen liikenteen tarpeet	Kansainvälisten kuljetusketjujen huoltovarmuus.	Matkaketjujen hyödyntäminen kestävä liikenteen edistämiseksi.
ETELÄ-SUOMI	Kansainvälisten matka- ja kuljetusketjujen toimivuus ja ennakoitavuus.	Kansainvälisten kuljetusketjujen häiriöttömyys sekä huoltovarmuus suurimmissa solmupisteissä ja niiden takamaayhteyksissä.	Liikennejärjestelmän ja yhdyskuntarakenteen tehokas hyödyntäminen joukkoliikenteessä sekä kaupunkiseutujen välisessä liikenteessä.
KAUPUNKISEUDUT KOKO MAASSA	Seutujen sisäisten matkaketjujen sujuvuus ja sujuvat yhteydet kansainvälisen liikenteen solmupisteisiin.	Erityisesti liikenneturvallisuuden parantaminen sekä liikennejärjestelmän häiriöherkkyyden parantaminen.	Kestävään liikkumiseen pohjautuvan liikennejärjestelmän ja muun kestävä yhdyskuntarakenteen kehittäminen.

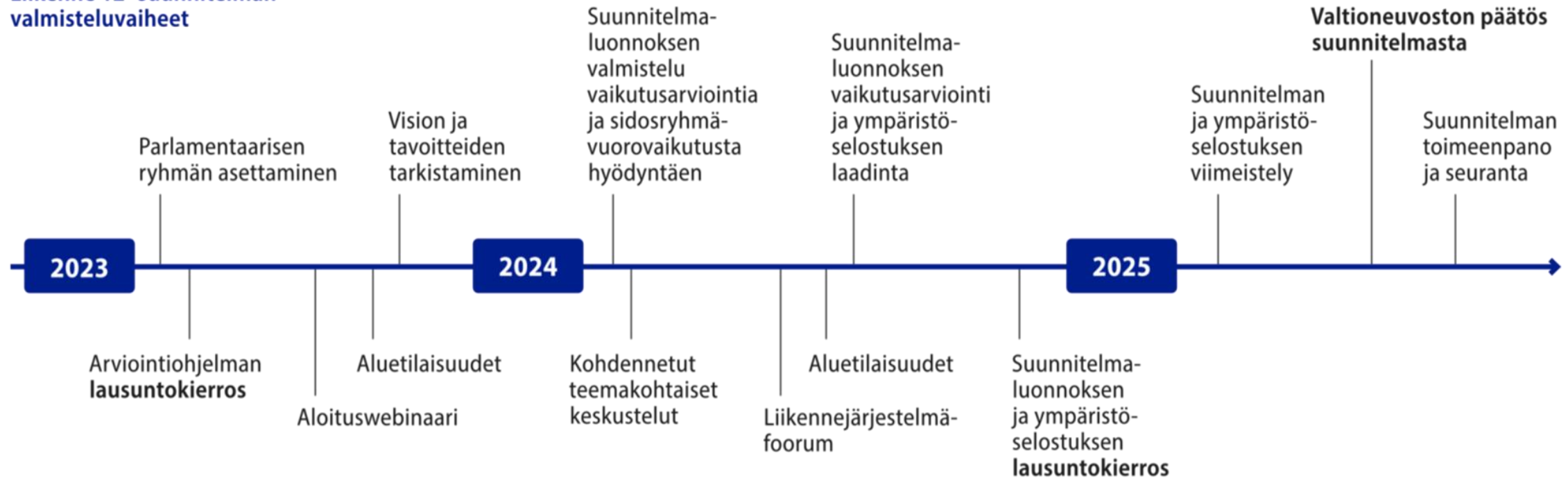
Liikennejärjestelmää kehitetään sen käyttäjiä varten varmistaen kilpailukyky ja kasvu, eri alueiden saavutettavuus sekä kansalaisten sujuva liikkuminen. Tämä tehdään toimenpideohjelman toimenpiteiden sekä liikennejärjestelmäänalyysissa havaittujen tarpeiden pohjalta tietopohjaisesti. Suunnitelman **toimeenpanossa huomioidaan alueiden erityispiirteitä** yhteisten liikennejärjestelmän kehittämislinjausten lisäksi.

Maaseutumaisilla alueilla pääpaino on olemassa olevan verkon ja palveluiden ylläpitämisessä. Kaupunkialueilla ja taajamissa pääpaino on olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisessä huomioiden myös joukkoliikenteen ja liikenneturvallisuuden edistämiseen tähtäävät kustannustehokkaat toimet. Liikenneverkkoja tai -palveluita laajennetaan vain erityisissä tilanteissa. Elinkeinoelämän uusiin investointeihin liittyviin kehittämistarpeisiin reagoidaan tietopohjaisesti ja joustavasti koko maassa.

Hallitusohjelman mukaisesti **Pohjoisen ja Itäisen Suomen ohjelmat on valmisteltu.** Ne on laadittu yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa ja liikenteen osalta Liikenne 12-suunnitelmaan yhteensovittaen.

Liikenne 12 -suunnitelman päivityksen tavoiteaikataulu ja valmisteluvaiheet

Liikenne 12 -suunnitelman valmisteluvaiheet

Vuorovaikutuksen ja vaikuttamisen paikkoja jatkuvan vuorovaikutuksen lisäksi

Suunnitelmasta tehdään valtioneuvoston päätös ja se toimitetaan selontekona eduskunnalle syksyllä 2025.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET